

الله الرحمن الرحيم

دانشگاه تهران

پردیس علوم - دانشکده شیمی

پایان نامه کارشناسی ارشد

موضوع:

بهبود خواص سطحی پلی الفین ها با استفاده از افزودنی های پلیمری

رشته: شیمی کاربردی

گرایش: علوم و تکنولوژی پلیمر

اساتید راهنما:

دکتر محمد حسین رفیعی - استاد راهنمای دوم

دکتر ناصر شریفی سنجانی - استاد راهنمای اول

استاد مشاور

دکتر ناصر محمدی - دانشگاه صنعتی امیر کبیر (پلی تکنیک)

نگارش: هیوا رحمانی

شهریور ماه ۱۳۸۶

چکیده

با تولید مواد پلیمری فرایندهای مختلفی مانند اکستروژن، قالبگیری تزریقی، کلندرینگ، قالبگیری دمشی و... جهت فرایند کردن مذاب‌های پلیمری به وجود آمده‌اند. از طرف دیگر، خواص ویسکوالاستیک ذاتی هر پلیمر منجر به بروز نقایص فرایندی خاصی می‌گردد که در همین راستا استفاده از افزودنی‌ها جهت به تعویق انداختن این نقایص فرایندی رواج بسیاری یافته است. در فرایندهای اکستروژن پلی‌الفین‌ها، ناپایداری مذاب باعث وقوع پدیده‌های ناخواسته در تولید و ناپایداری فرایند می‌گردد. این پدیده که بیشتر در سرعت‌های تولید بالا مشاهده می‌شود باعث محدودیت در افزایش سرعت فرایند کردن بسیاری از مذاب‌های پلیمری و به ویژه پلی‌الفین‌ها می‌گردد و در صورت افزایش سرعت تولید در مواردی مانند فرایند اکستروژن تولید فیلم دمشی، باعث نوسانات شدید در سطح محصول و پوسته پوسته شدن آن می‌شود. در صنایع پلی‌الفینی، کمک فرایندها عموماً به منظور بهبود خواص رئولوژیکی و به ویژه کاهش پدیده ناپایداری مذاب و بهبود کیفیت سطح محصولات استفاده می‌شوند. طی فرایند اکستروژن پلی‌الفین‌ها و استفاده از کمک فرایندها، این افزودنی‌ها به سطح داخلی دای مهاجرت کرده و با ایجاد یک لایه روان کننده سبب شتاب لغزش ماتریکس پلی‌الفینی مذاب بر روی آن (سطح دای) شده و در نهایت باعث کاهش و یا حذف پدیده ناپایداری مذاب سطح می‌گردند. در این تحقیق، اثر افزودنی‌های پلیمری آلی مانند پلی(اکسی آلکیلن)ها و پلی(آکریلات)ها بر روی پارامترهای فرایندی (فشار مذاب، توان مصرفی، دبی خروجی) و پدیده ناپایداری مذاب و براقیت سطح فیلم دمشی LLDPE ۰۲۰۹ AA بررسی شد. گونه پلی‌اتیلنی مذکور فرایندپذیری مشکلی داشته و در سرعت‌های تولید بالا پدیده ناپایداری مذاب

سطح را از خود نشان می‌دهد. تعدادی از افزودنی‌های پلیمری مذکور وقوع پدیده ناپایداری مذاب را به سرعت‌های برشی بالاتر منتقل کرده و در نتیجه به عنوان کمک فرایندهای جدید معرفی شده‌اند.

فهرست مطالب

صفحه

فصل اول: کلیات

مقدمه	۱
۱-۱-۱-۱ منحنی‌های جریان برای مذاب‌های پلیمری	۳
۱-۲-۱ مواد ویسکوالاستیک	۳
۱-۳-۱ پدیده‌های ناشی از ویسکوالاستیسیت	۴
۱-۳-۱-۱ اثر ورودی	۴
۱-۳-۱-۲ تورم دای	۵
۱-۳-۱-۳ روش‌های کنترل تورم دای	۶
۱-۳-۱-۴ اثر وایزنیبرگ	۸
۱-۴-۱ ناپایداری مذاب	۱۰
۱-۴-۱-۱ ناپایداری مذاب پوست کوسه‌ای شدن	۱۰
۱-۴-۱-۲ محل شروع ناپایداری پوست کوسه	۱۲
۱-۴-۱-۳ مکانیسم وقوع ناپایداری مذاب پوست کوسه‌ای شدن	۱۴
۱-۴-۱-۴ فاکتورهای موثر بر وقوع ناپایداری پوست کوسه‌ای شدن	۱۵
۱-۴-۱-۵ سرعت برش	۱۵
۱-۴-۱-۶ مواد سازنده دیواره‌ی دای، انرژی سطحی آنها و لغزش	۱۷
۱-۴-۱-۷ هندسه‌ی دای ۱-۴-۳-۴-۱-۱ دما	۱۸
۱-۴-۱-۸ جرم مولکولی، توزیع جرم مولکولی، شاخه‌ها و ساختار مولکولی رزین	۱۹

- ۲۲..... ۵-۱- ناپایداری لغزش - چسبندگی
- ۲۷..... ۱-۵-۱- فاکتورهای موثر بر ناپایداری *Stick-Slip*
- ۳۷..... ۱-۱-۵-۱- اثر نسبت L/D
- ۳۹..... ۱-۱-۵-۲- تاثیر قطر مویینه
- ۴۰..... ۱-۱-۵-۳- تاثیر دما
- ۴۱..... ۱-۱-۵-۴- اثر وزن مولکولی و توزیع وزن مولکولی
- ۴۳..... ۶-۱- ناپایداری مذاب زبر
- ۴۶..... ۱-۶-۱- عوامل موثر بر GMF
- ۴۸..... ۱-۱-۶-۱- وابستگی GMF به طراحی دای
- ۴۸..... ۱-۱-۶-۲- وابستگی GMF به دما
- ۵۱..... ۱-۱-۶-۳- وابستگی GMF به Mw، MWD و ساختار رزین
- ۵۱..... ۷-۱- کمک فرایندها
- ۵۱..... ۱-۷-۱- انواع کمک فرایندها
- ۵۷..... ۱-۱-۷-۱- کمک فرایندهای پرفلوئوره
- ۶۰..... ۱-۱-۷-۱-۱- مکانیسم عمل کمک فرایندهای پرفلوئوره در حذف پدیده ناپایداری مذاب
- ۶۵..... ۱-۱-۷-۲- فاکتورهای موثر بر عملکرد کمک فرایندهای پرفلوئوره
- ۶۷..... ۱-۱-۷-۳- تاثیرات کمک فرایندهای پرفلوئوره در فرآورش پلی الفینها
- ۶۸..... ۱-۱-۷-۴- مقایسه محصولات پلی الفینی تولید شده در حضور و عدم حضور کمک فرایند پرفلوئوره
- ۶۸..... ۱-۷-۲- استثنایها
- ۷۰..... ۱-۷-۳- افزودنیهای بر پایه سیلیکون
- ۷۱..... ۱-۷-۴- پلیمرهای به شدت شاخه‌دار (HBPs)
- ۷۳..... ۱-۷-۵- دیگر آلیاژهای پلیمری

۸۴	..... ZSK 25 - اکسترودر ۱-۲-۱-۲
۸۵	..... دستگاه اندازه‌گیری شاخص جریان مذاب ۲-۲-۱-۲
۸۶	..... اکسترودر تولید فیلم دمشی ۳-۲-۱-۲
۸۶	..... دستگاه اندازه‌گیری براقیت ۵-۲-۱-۲
۸۷	..... فرایندها ۲-۲
۸۷	..... فرایند تهیه مستریج از افزودنی‌های پلیمری ۱-۲-۲
۸۸	..... شرایط فرایندی تولید مستریج‌ها ۱-۱-۲-۲
۸۸	..... فرایند تولید فیلم دمشی ۲-۲-۲
۸۸	..... اکستروژن فیلم دمشی ۱-۲-۲-۲
۸۸	..... تاریخچه ۱-۱-۲-۲-۲
۹۲	..... اجزا فرایند فیلم دمشی ۲-۱-۲-۲-۲
۹۲	..... اکستروژن ۱-۲-۱-۲-۲-۲
۹۳	..... دمش و کشش حباب ۲-۲-۱-۲-۲-۲
۹۳	..... غلتک‌های کشنده ۱-۲-۲-۱-۲-۲-۲
۹۴	..... ابزار پایداری حباب ۲-۲-۲-۱-۲-۲-۲
۹۴	..... ابزار تخت کردن فیلم ۳-۲-۲-۱-۲-۲-۲
۹۵	..... خنک کردن فیلم ۴-۲-۲-۱-۲-۲-۲
۹۵	..... خنک‌کن خارجی ۱-۴-۲-۲-۱-۲-۲-۲
۹۵	..... خنک‌کننده داخلی ۲-۴-۲-۱-۲-۲-۲
۹۷	..... دمش حباب ۵-۲-۲-۱-۲-۲-۲
۹۸	..... هدایت و جمع‌آوری فیلم به صورت رول ۶-۲-۲-۱-۲-۲-۲
۱۰۰	..... شرایط فرایندی تهیه فیلم دمشی ۲-۲-۲-۲

فصل سوم: تجربیات تکمیلی

۱۰۱	..... ۱-۳ تاثیر نوع و غلظت افزودنی‌های پلیمری بر پارامترهای فرایندی در فرایند تولید مستریج
-----	--

- ۳-۲- تاثیر نوع و میزان افزودنی‌های پلیمری بر روی MFI ۱۰۱
- ۳-۳- تاثیر نوع و غلظت افزودنی‌های پلیمری بر پارامترهای فرایندی در فرایند تولید فیلم دمشی ۱۰۱
- ۳-۳-۱- پلی اتیلن گلیکول‌ها ۱۰۱
- ۳-۳-۱-۱- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی اتیلن گلیکول بر روی فشار مذاب ۱۰۳
- ۳-۳-۱-۲- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی اتیلن گلیکول‌ها بر روی توان مصرفی دستگاه ۱۰۴
- ۳-۳-۱-۳- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی اتیلن گلیکول بر روی پایداری حباب ۱۰۵
- ۳-۳-۱-۴- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی اتیلن گلیکول بر روی دبی خروجی در دور ثابت ماردون اکسترودر ۱۰۶
- ۳-۳-۱-۵- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی اتیلن گلیکول بر روی حذف و یا کاهش پدیده ناپایداری مذاب سطح ۱۱۱
- ۳-۳-۱-۶- تعیین جرم مولکولی و غلظت بهینه پلی اتیلن گلیکول در نقش کمک فرایند و تاثیر آن بر روی براقیت فیلم ۱۱۲
- ۳-۳-۲- پلی اتیلن اکسیدها ۱۱۲
- ۳-۳-۲-۱- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی اتیلن اکسید بر روی فشار مذاب ۱۱۳
- ۳-۳-۲-۲- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی اتیلن اکسید بر روی توان مصرفی دستگاه ۱۱۴
- ۳-۳-۲-۳- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی اتیلن اکسید بر روی پایداری حباب ۱۱۴
- ۳-۳-۲-۴- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی اتیلن اکسید بر روی دبی خروجی در دور ثابت ماردون اکسترودر ۱۱۵
- ۳-۳-۲-۵- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی اتیلن اکسید بر روی حذف و یا کاهش پدیده ناپایداری مذاب سطح ۱۱۶
- ۳-۳-۲-۶- تعیین جرم مولکولی و غلظت بهینه پلی اتیلن اکسید در نقش کمک فرایند و تاثیر آن بر روی براقیت فیلم ۱۱۷
- ۳-۳-۳- پلی (متیل متاکریلات)ها ۱۱۷
- ۳-۳-۳-۱- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی (متیل متاکریلات) بر روی فشار مذاب ۱۱۹
- ۳-۳-۳-۲- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی (متیل متاکریلات) بر روی توان مصرفی دستگاه ۱۱۹
- ۳-۳-۳-۳- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی (متیل متاکریلات) بر روی پایداری حباب ۱۲۰
- ۳-۳-۳-۴- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی (متیل متاکریلات) بر روی دبی خروجی در دور ثابت ماردون اکسترودر ۱۲۱
- ۳-۳-۳-۵- تاثیر جرم مولکولی و غلظت پلی (متیل متاکریلات) بر روی حذف و یا کاهش پدیده ناپایداری مذاب سطح ۱۲۲
- ۳-۳-۳-۶- تاثیر پلی (متیل متاکریلات) بر روی براقیت فیلم ۱۲۳

- ۱۲۳..... ۴-۳-۳- کوپلیمرهای آکریلات
- ۱۲۵..... ۱-۴-۳-۳- تاثیر نوع و غلظت کوپلیمرهای آکریلات بر روی فشار مذاب
- ۱۲۵..... ۲-۴-۳-۳- تاثیر نوع و غلظت کوپلیمرهای آکریلات بر روی توان مصرفی دستگاه
- ۱۲۶..... ۳-۴-۳-۳- تاثیر جرم مولکولی و غلظت کوپلیمرهای آکریلات بر روی پایداری حباب
- ۱۲۶..... ۴-۴-۳-۳- تاثیر جرم مولکولی و غلظت کوپلیمرهای آکریلات بر روی دبی خروجی در دور ثابت ماردون اکسترودر
- ۱۲۷..... ۵-۴-۳-۳- تاثیر جرم مولکولی و غلظت کوپلیمرهای آکریلات بر روی حذف و یا کاهش پدیده ناپایداری مذاب سطح
- ۱۲۹..... ۶-۴-۳-۳- تاثیر کوپلیمرهای آکریلات بر روی براقیت فیلم
- ۱۲۹..... ۴-۳- کمک افزودنی‌ها
- ۱-۴-۳- سیستم کمک فرایندی دوجزبی شامل مخلوط پلی اتیلن گلیکول ۴۰۰۰ و پلی (متیل متاکریلات) گرید
- ۱۳۰..... **HFI ۱۰۱**
- ۱۳۲..... ۱-۷-۳-۳- تاثیر غلظت مخلوط پلی اتیلن گلیکول ۴۰۰۰ و پلی (متیل متاکریلات) گرید **HFI ۱۰۱** بر روی فشار مذاب
- ۱۳۲..... ۲-۷-۳-۳- تاثیر غلظت مخلوط پلی اتیلن گلیکول ۴۰۰۰ و پلی (متیل متاکریلات) گرید **HFI ۱۰۱** بر روی توان مصرفی دستگاه
- ۱۳۳..... ۳-۷-۳-۳- تاثیر غلظت مخلوط پلی اتیلن گلیکول ۴۰۰۰ و پلی (متیل متاکریلات) گرید **HFI ۱۰۱** بر روی پایداری حباب
- ۴-۷-۳-۳- تاثیر غلظت مخلوط پلی اتیلن گلیکول ۴۰۰۰ و پلی (متیل متاکریلات) گرید **HFI ۱۰۱** بر روی دبی خروجی
- ۱۳۴..... در دور ثابت ماردون اکسترودر
- ۵-۷-۳-۳- تاثیر غلظت مخلوط پلی اتیلن گلیکول ۴۰۰۰ و پلی (متیل متاکریلات) گرید **HFI ۱۰۱** بر روی حذف و یا کاهش پدیده ناپایداری
- ۱۳۵..... مذاب سطح
- ۶-۷-۳-۳- تعیین غلظت بهینه مخلوط پلی اتیلن گلیکول ۴۰۰۰ و پلی (متیل متاکریلات) گرید **HFI ۱۰۱** در نقش کمک فرایند و تاثیر آن
- ۱۳۶..... بر روی براقیت فیلم

فصل چهارم: نتیجه‌گیری و بحث

- ۱-۴- نقش کمک فرایندها در گریدبندی محصولات پلی الفینی ۱۳۶
- ۲-۴- استفاده از پلی (اکسی آلکیلن)ها به عنوان کمک فرایند در فراورش رزین‌های پلی الفینی ۱۳۸

۳-۴- استفاده از مخلوط پلی اتیلن گلیکول با جرم مولکولی پایین و پلی (متیل متاکریلات)

گريد **HFI ۱۰۱** به عنوان کمک فرایند در فراورش رزین‌های پلی‌الفیني ۱۳۹

فهرست شکل‌ها

صفحه

فصل اول

- شکل ۱-۱. شمایی از سه نوع ناپایداری مذاب: (a) sharkskin (b) stick-slip (c) GMF ۲
- شکل ۱-۲. تورم دای برای سیال نیوتونی و مذاب پلیمری ۵
- شکل ۱-۳. تورم دای طی فرایند اکستروژن و ارتباط آن با طول دای ۷
- شکل ۱-۴. ساختار دای کونیک ۸
- شکل ۱-۵. به هم زدن یک سیال نیوتنی ۹
- شکل ۱-۶. به هم زدن سیال ویسکوالاستیک و اثر وایزبرگ ۹
- شکل ۱-۷. شمایی از محصولات اکستروود شده با سطح صاف، سصح مات و دارای ناپایداری پوست کوسه جزیی و سطح پوسته پوسته شده و دارای ناپایداری پوست کوسه شدید ۱۱
- شکل ۱-۸. حذف پدیده پوست کوسه در فرایند اکستروژن پلی بوتادی‌ان با به کار بردن یک محلول صابونی در مرز پلیمر - دیواره - هوا ۱۳
- شکل ۱-۹. شمایی از نحوه ایجاد ناپایداری پوست کوسه همراه با تورم دای ۱۴
- شکل ۱-۱۰. مدل پیشنهادی cogswell برای وقوع ناپایداری پوست کوسه ۱۴
- شکل ۱-۱۱. تنش وارد شده بر لایه سطحی مذاب و وقوع ناپایداری پوست کوسه‌ای شدن ۱۵
- شکل ۱-۱۲. LLDPE اکستروود شده از طریق دای مویینه ۱۶
- شکل ۱-۱۳. شمایی از دامنه و طول موج ناپایداری پوست کوسه ۲۰
- شکل ۱-۱۴. کاهش زبری سطح محصول با افزایش دمای دای ۲۱
- شکل ۱-۱۵. مکانیسم پلیمریزاسیون HDPE ۲۳
- شکل ۱-۱۶. مکانیسم پلیمریزاسیون LDPE ۲۴

- شکل ۱-۱۷. ساختار چهار نوع پلی اتیلن ۲۵
- شکل ۱-۱۸. وقوع ناپایداری پوست کوسه‌ای شدن در **LLDPE** و عدم وقوع آن در **LDPE** ۲۶
- شکل ۱-۱۹. محصول اکستروژن شده دارای نقص **stick-slip** ۲۷
- شکل ۱-۲۰. تغییر شرایط مرزی هیدرودینامیکی در مرز مذاب / دیواره و ایجاد جهش جریان ۳۰
- شکل ۱-۲۱. فرایند **Entanglement/Disentanglement** در دیواره دای و وقوع ناپایداری **stick-slip** ۳۲
- شکل ۱-۲۲. انواع منحنی‌های جریان ۳۵
- شکل ۱-۲۳. (a) رژیم **stick-slip** در **HDPE** مذاب اکستروژن شده و (b) نوسانات فشار طی فرایند اکستروژن آن ۳۷
- شکل ۱-۲۴. حالت‌های مرزی: (a) قبل از انتقال **stick-slip** (b) بعد از انتقال **stick-slip** و (c) جذب شدن زنجیرها توسط دیواره ۴۲
- شکل ۱-۲۵. تصویری از محصول اکستروژن شده دارای ناپایداری مذاب زیر ۴۳
- شکل ۱-۲۶. رفتار ناپایداری مذاب **LDPE** ۴۹
- شکل ۱-۲۷. شمایی از جریان ورودی پلی اتیلن شاخه‌دار (**LDPE**) ۵۰
- شکل ۱-۲۸. تعدادی از کمک فرایندهای پرفلوئوره ۵۳
- شکل ۱-۲۹. ساختار کوپلیمر **PVDF – HFP** ۵۳
- شکل ۱-۳۰. دمای ذوب و تخریب کمک فرایندهای پرفلوئوره ۵۴
- شکل ۱-۳۱. ایجاد پوشش به وسیله کمک فرایند بر روی سطح دای ۵۵
- شکل ۱-۳۲. شمایی از مهاجرت کمک فرایند به سطوح داخلی اکستروژر ۵۵
- شکل ۱-۳۳. بر هم کنش بین کمک فرایند پرفلوئوره با سایت‌های اکسیدی و هیدروکسیدی سطح داخلی دای ۵۶
- شکل ۱-۳۴. وقوع ناپایداری مذاب بدون استفاده از کمک فرایند ۵۶
- شکل ۱-۳۵. حذف ناپایداری مذاب پوست کوسه با استفاده از کمک فرایند ۵۶

- شکل ۱-۳۶. اندازه ذرات کمک فرایند در مستریج ۵۷
- شکل ۱-۳۷. زمان پایا شدن کمک فرایند بر روی سطح دای ۵۸
- شکل ۱-۳۸. حذف گرفتگی دای در فرایند LLDPE با استفاده از PPA ۶۲
- شکل ۱-۳۹. کاهش گرفتگی دای در فرایند کردن پلیمرهای مختلف با استفاده از PPA ۶۳
- شکل ۱-۴۰. تشکیل ژل بدون استفاده از کمک فرایند ۶۳
- شکل ۱-۴۱. حذف اثر ژل با استفاده از PPA ۶۳
- شکل ۱-۴۲. تسریع سرعت تغییر رنگ با استفاده از PPA ۶۴
- شکل ۱-۴۳. بهبود چاپ پذیری با استفاده از کمک فرایند پرفلوئوره ۶۵
- شکل ۱-۴۴. افزایش خروجی با استفاده از کمک فرایند در فرایند پوشش دهی سیم و کابل ۶۵
- شکل ۱-۴۵. فیلم‌های دمشی پلی اتیلن کم چگال خطی تولید شده در
- سرعت‌های برشی بالا در حضور و عدم حضور کمک فرایند پرفلوئوره ۶۶
- شکل ۱-۴۶. کامپاندهای اکسترود شده در حضور و عدم حضور کمک فرایند پرفلوئوره ۶۶
- شکل ۱-۴۷. حذف ناپایداری sharkskin با استفاده از PPA ۶۶
- شکل ۱-۴۸. آنالیز سطح فیلم LLDPE با استفاده از تکنیک پروفیلومتری ۶۷
- شکل ۱-۴۹. تاثیر استتارات بر نیروی اکستروژن در اکستروژن مویینه‌ی پیوسته‌ی mLLDPE ۶۸
- شکل ۱-۵۰. شمایی از یک پلیمر به شدت شاخه‌دار ۶۹
- شکل ۱-۵۱. LLDPE اکسترود شده با HBPs ۷۰
- شکل ۱-۵۲. ساختار بور - نیتريد ۷۲
- شکل ۱-۵۳. استفاده از BN و حذف ناپایداری‌های مذاب ۷۳

شکل ۱-۵۴. تاثیر روان کننده‌های داخلی و خارجی بر روی پروفیل سرعت مذاب ۷۵

فصل دوم

شکل ۱-۲. شمای پلیمریزاسیون افزایشی اتیلن اکسید و تهیه پلی اتیلن اکسید ۷۹

شکل ۲-۲. شمایی از کسترودر ZSK 25 ..... ۸۴

شکل ۳-۲. شمایی از اکسترودر فیلم دمشی **colline** ۸۵

شکل ۴-۲. شمایی از فرایند تولید مستریچ ۸۶

شکل ۵-۲. شمایی از یک دای حلزونی ۹۲

شکل ۶-۲. شمایی از فرایند تولید فیلم دمشی ۹۶

فصل سوم

شکل ۱-۳. شمایی از مهاجرت پلی اتیلن گلیکول در نقش کمک فرایند به سطح داخلی دای طی فرایند اکستروژن پلی -

الفین ۱۱۰

شکل ۲-۳ (الف). عدم حضور کمک فرایند و وقوع ناپایداری مذاب سطح ۱۱۰

شکل ۲-۳ (ب). حذف ناپایداری مذاب سطح با استفاده از پلی اتیلن گلیکول به عنوان کمک فرایند ۱۱۰

شکل ۳-۳. شمایی از بر هم کنش بین پلی اتیلن گلیکول و سایت‌های اکسید و هیدروکسید شده سطح داخلی دای و

مکانیسم چسبش ۱۱۱

فصل چهارم

شکل ۱-۴. لایه پلی اتیلن گلیکول پوشش شده بر روی دیواره داخلی دای و مکانیسم لغزش بر روی دیواره ۱۴۱

شکل ۲-۴. مکانیسم لغزش درونی ۱۴۱

فهرست نمودارها

صفحه

فصل اول

- نمودار ۱-۱. منحنی جریان پلی اتیلن سبک خطی و وقوع ناپایداری‌های مذاب طی فرایند اکستروژن آن ۳
- نمودار ۱-۲. نسبت تورم بر حسب L/D در سرعت‌های برشی مختلف ۶
- نمودار ۱-۳. اثر دما بر تورم دای ۷
- نمودار ۱-۴. منحنی جریان پلی اتیلن سبک خطی ۱۵
- نمودار ۱-۵. افزایش تنش برشی، تیز شدن پروفیل جریان و وقوع ناپایداری پوست کوسه‌ای شدن ۱۷
- نمودار ۱-۶. تاثیر دما بر وقوع ناپایداری پوست کوسه ۲۰
- نمودار ۱-۷. تغییرات فرکانس ناپایداری پوست کوسه با دامنه آن در دماهای مختلف ۲۱
- نمودار ۱-۸. تاثیر جرم مولکولی پلی اتیلن‌های خطی بر روی منحنی جریان ۲۶
- نمودار ۱-۹. منحنی جریان و رژیم‌های ناپایداری برای مذاب پلیمرهای خطی مانند $LLDPE$ و $HDPE$ ۲۹
- نمودار ۱-۱۰. انواع رژیم‌های جریان برای پلیمرهای مذاب خطی ۳۱
- نمودار ۱-۱۱. نوسانات فشار بدست آمده برای $HDPE$ در رژیم ناپایداری $stick-slip$ ۳۶
- نمودار ۱-۱۲. منحنی جریان برای $HDPE$ در L/D های مختلف ۳۸
- نمودار ۱-۱۳. منحنی جریان یک نمونه $LLDPE$ با دو ناحیه نوسانی. ($D = 0.5 \text{ mm}$) ۳۹
- نمودار ۱-۱۴. تاثیر قطر موینه بر ناپایداری $stick-slip$ ۳۹
- نمودار ۱-۱۵. منحنی جریان پلی اتیلن خطی در چند دمای مختلف ۴۰
- نمودار ۱-۱۶. تاثیر پلی دیسپرسیته بر روی تنش برشی بحرانی دیواره ۴۱
- نمودار ۱-۱۷. تنش کششی بحرانی برای شروع GMF در $HDPE$ اکستروژد شده از دای اریفیزی به عنوان تابعی از زاویه ورودی ۴۷

نمودار ۱-۱۸. منحنی تنش کششی بحرانی برای شروع GMF در mPE هایی که مقادیر کمی شاخه جانبی بلند دارند.....	۴۹
نمودار ۱-۱۹. رفتار ناپایداری مذاب HDPE.....	۵۰
نمودار ۱-۲۰. تغییر کارآیی کمک فرایندها با تغییر نوع آنها.....	۵۸
نمودار ۱-۲۱. کاهش تنش برشی با استفاده از کمک فرایند پرفلوئوره در فرایند پوشش دهی سیم و کابل.....	۶۴
نمودار ۱-۲۲. کاهش فشار پشت دای با استفاده از کمک فرایند پرفلوئوره در فرایند پوشش دهی سیم و کابل.....	۶۴
نمودار ۱-۲۳. منحنی جریان PE Exact ۳۱۲۸ با / بدون کمک فرایند BN.....	۷۲

فصل سوم

نمودار ۳-۱. تاثیر غلظت‌های مختلف پلی اتیلن گلیکول ۴۰۰۰ بر روی فشار مذاب.....	۱۰۲
نمودار ۳-۲. تاثیر غلظت‌های مختلف پلی اتیلن گلیکول ۶۰۰۰ بر روی فشار مذاب.....	۱۰۲
نمودار ۳-۳. تاثیر غلظت‌های مختلف پلی اتیلن گلیکول ۸۰۰۰ بر روی فشار مذاب.....	۱۰۳
نمودار ۳-۴. کاهش توان مصرفی دستگاه در فرایند فیلم دمشی LLDPE با استفاده از PEG.....	۱۰۴
نمودار ۳-۵. تاثیر پلی اتیلن گلیکول بر روی براقیت فیلم دمشی LLDPE.....	۱۱۱
نمودار ۳-۶. تاثیر غلظت‌های مختلف PEO ۱۰۰۰۰۰ بر روی فشار مذاب LLDPE ۰۲۰۹ AA.....	۱۱۲
نمودار ۳-۷. تاثیر غلظت‌های مختلف PEO ۲۰۰۰۰۰ بر روی فشار مذاب LLDPE ۰۲۰۹ AA.....	۱۱۳
نمودار ۳-۸. تاثیر غلظت پلی اتیلن اکسیدهای مختلف بر روی آمپر مصرفی دستگاه.....	۱۱۴
نمودار ۳-۹. تاثیر پلی اتیلن اکسید بر روی براقیت فیلم دمشی پلی اتیلن کم چگال خطی.....	۱۱۶
نمودار ۳-۱۰. تاثیر غلظت‌های مختلف PMMA HFI ۱۰۱ بر روی فشار مذاب در فرایند فیلم دمشی LLDPE.....	۱۱۷
۰۲۰۹ AA.....	

- نمودار ۳-۱۱. تاثیر غلظت‌های مختلف PMMA ۳۵۰۰۰ بر روی فشار مذاب در فرایند فیلم دمشی LLDPE
 ۱۱۸ ..... AA ۰۲۰۹
- نمودار ۳-۱۲. تاثیر غلظت‌های مختلف PMMA ۱۰۰۰۰۰ بر روی فشار مذاب در فرایند فیلم دمشی LLDPE
 ۱۱۸ ..... AA ۰۲۰۹
- نمودار ۳-۱۳. تاثیر غلظت‌ها و جرم مولکولی پلی(متیل متاکریلات)های مختلف بر روی میزان آمپر مصرفی ۱۱۹
- نمودار ۳-۱۴. تاثیر پلی(متیل متاکریلات) گرید HFI ۱۰۱ بر روی براقیت فیلم پلی اتیلن کم چگال خطی..... ۱۲۲
- نمودار ۳-۱۵. تاثیر غلظت‌های مختلف کوپلیمر اتیلن - اتیل آکریلات بر روی فشار مذاب در فرایند فیلم دمشی LLDPE
 ۱۲۴ ..... LLDPE
- نمودار ۳-۱۶. تاثیر غلظت‌های مختلف کوپلیمر اتیلن - بوتیل آکریلات بر روی فشار مذاب در فرایند فیلم دمشی LLDPE
 ۱۲۴ ..... LLDPE
- نمودار ۳-۱۷. تاثیر غلظت‌های مختلف کوپلیمرهای آکریلات بر روی توان مصرفی اکسترودر فیلم دمشی ۱۲۵
- نمودار ۳-۱۸. تاثیر کوپلیمر آکریلات بر روی براقیت فیلم پلی اتیلن کم چگال خطی..... ۱۲۸
- نمودار ۳-۱۹. تاثیر غلظت‌های مختلف کمک فرایند دوجزیی پلی اتیلن گلیکول/پلی(متیل متاکریلات) به نسبت ۲:۱ بر روی فشار مذاب.....
 ۱۳۰ .....
- نمودار ۳-۲۰. تاثیر غلظت‌های مختلف کمک فرایند دوجزیی پلی اتیلن گلیکول/پلی(متیل متاکریلات) به نسبت ۱:۱ بر روی فشار مذاب .....
 ۱۳۱ .....
- نمودار ۳-۲۱. تاثیر غلظت‌های مختلف کمک فرایند دوجزیی پلی اتیلن گلیکول/پلی(متیل متاکریلات) به نسبت ۱:۲ بر روی فشار مذاب .....
 ۱۳۱ .....
- نمودار ۳-۲۲. آمپر مصرفی اکسترودر برای غلظت‌های مختلف از سیستم‌های متفاوت کمک فرایندی دوجزیی PEG/PMMA HFI 101
 ۱۳۲ .....
- نمودار ۳-۲۳. نتایج تست براقیت از نمونه فیلم حاوی ppm ۵۰۰ از سیستم کمک فرایند دوجزیی پلی اتیلن گلیکول و پلی(متیل متاکریلات) گرید HFI 101 با نسبت ۱ به ۲ .....
 ۱۳۵ .....

فهرست جداول

صفحه

فصل دوم

- جدول ۱-۲- اجزاء و شرایط پلیمریزاسیون گرید **LLDPE ۰۲۰۹ AA** ۷۷
- جدول ۲-۲- نوع و مقدار افزودنی‌های موجود در **LLDPE ۰۲۰۹ AA** ۷۷
- جدول ۳-۲- خواص فیزیکی - مکانیکی فیلم تهیه شده از **LLDPE ۰۲۰۹ AA** ۷۸
- جدول ۴-۲- مشخصات پلی اتیلن گلیکول‌های مصرفی ۷۹
- جدول ۵-۲- مشخصات پلی اتیلن اکسیدهای مصرفی ۷۹
- جدول ۶-۲- مشخصات پلی (متیل متاکریلات) گرید **HFI ۱۰۱** ۸۰
- جدول ۷-۲- مشخصات کلینر استفاده شده ۸۲
- جدول ۸-۲- مشخصات دستگاه اکسترودر **ZSK 25** ۸۳
- جدول ۹-۲- مشخصات دستگاه اکسترودر فیلم دمشی ۸۵
- جدول ۱۰-۲- شرایط بهینه فرایندی برای تهیه مستریج‌های سه و پنج درصد از افزودنی‌های پلیمری ۸۷
- جدول ۱۱-۲- پارامترهای فرایندی در فرایند فیلم دمشی ۹۷

فصل سوم

- جدول ۱-۳- مقادیر پارامترهای فرایندی بدست آمده در فرایند تهیه مستریج از افزودنی‌های پلیمری و میزان **MFI** مستریج‌ها ۹۹
- جدول ۲-۳- میزان دبی خروجی در فرایند فیلم دمشی **LLDPE** خالص در دور ثابت **۳۵ rpm** ۱۰۵
- جدول ۳-۳- میزان دبی خروجی در دور **۳۵ rpm** برای کامپاندهای حاوی جرم‌های مولکولی و غلظت‌های مختلف از **PEG** ۱۰۶
- جدول ۴-۳- کیفیت سطح فیلم **LLDPE** خالص در سه دور مختلف ماردون اکسترودر فیلم دمشی ۱۰۷

- جدول ۳-۵. تاثیر غلظت‌های مختلف پلی‌اتیلن گلیکول با جرم مولکولی ۴۰۰۰ بر روی حذف و یا کاهش ناپایداری مذاب سطح..... ۱۰۸
- جدول ۳-۶. تاثیر غلظت‌های مختلف پلی‌اتیلن گلیکول با جرم مولکولی ۶۰۰۰ بر روی حذف و یا کاهش ناپایداری مذاب سطح..... ۱۰۸
- جدول ۳-۷. تاثیر غلظت‌های مختلف پلی‌اتیلن گلیکول با جرم مولکولی ۸۰۰۰ بر روی حذف و یا کاهش ناپایداری مذاب سطح..... ۱۰۸
- جدول ۳-۸. تاثیر غلظت PEO های مختلف بر روی دبی خروجی در فرایند فیلم دمشی
LLDPE 0209 AA ۱۱۵
- جدول ۳-۹. تاثیر غلظت‌های مختلف پلی‌اتیلن اکسید با جرم مولکولی ۱۰۰۰۰۰ بر روی حذف و یا کاهش ناپایداری مذاب سطح..... ۱۱۵
- جدول ۳-۱۰. تاثیر غلظت‌های مختلف پلی‌اتیلن اکسید با جرم مولکولی ۲۰۰۰۰۰ بر روی حذف و یا کاهش ناپایداری مذاب سطح..... ۱۱۶
- جدول ۳-۱۱. تاثیر غلظت‌های مختلف سه نوع پلی‌(متیل متاکریلات) مصرفی بر روی میزان دبی خروجی ۱۲۰
- جدول ۳-۱۲. تاثیر غلظت‌های مختلف پلی‌(متیل متاکریلات) گرید HFI ۱۰۱ بر روی ناپایداری مذاب سطح..... ۱۲۱
- جدول ۳-۱۳. تاثیر غلظت‌های مختلف پلی‌(متیل متاکریلات) با جرم مولکولی ۳۵۰۰۰ بر روی ناپایداری مذاب سطح..... ۱۲۱
- جدول ۳-۱۴. تاثیر غلظت‌های مختلف پلی‌(متیل متاکریلات) با جرم مولکولی ۱۰۰۰۰۰ بر روی ناپایداری مذاب سطح..... ۱۲۲
- جدول ۳-۱۵. تاثیر غلظت‌های مختلف کوپلیمرهای آکریلات بر روی دبی خروجی دز فرایند تولید فیلم دمشی پلی‌اتیلن کم‌چگال خطی..... ۱۲۶
- جدول ۳-۱۶. تاثیر غلظت‌های مختلف کوپلیمر اتیلن - بوتیل آکریلات بر روی حذف و یا کاهش ناپایداری مذاب سطح..... ۱۲۷